ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ . . . . ΔΡ. 72.000
ΕΞΑΜΗΝΟΣ . . . . » 36.000
ΤΡΙΜΗΝΟΣ . . . . » 18.000

ΠΑΝΤΟΙΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ
ΔΙ' ΙΔΙΑΙΤΕΡΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

ΝΕΟΛΟΓΟΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ . . . . Στερλῖναι 10
ΕΞΑΜΗΝΟΣ . . . . »
ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ . . . . Δολλάρια 200

ΠΡΟΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ
ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΕΤΟΣ ΝΒ — Ἀριθμὸς φύλλου 569 | ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΝΑΚΑΡΗ 193 — ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 25-93 | ΠΑΤΡΑΙ Τρίτη 4 Ἰουνίου 1946

ΝΙΚΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ, ΔΕΞΙΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΓΑΛΛΙΑΝ-ΙΤΑΛΙΑΝ

ΟΙ ΚΑΘΟΛΙΚΟΙ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΑΝ ΕΚΕΡΔΙΣΑΝ ΤΑΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑΣ ΕΔΡΑΣ - ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ ΕΧΟΥΝ ΩΣ ΑΚΟΛΟΥΘΩΣ : ΚΑΘΟΛΙΚΟΙ 163, ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΑΙ 148, ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΑΙ 122, ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΑΙ 40, ΚΟΜΜΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ 38, ΔΕΞΙΟΙ 22. - ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑΝ ΦΕΡΟΝΤΑΙ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΝΤΕΣ ΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΔΗΜΟΚΡΑΤΑΙ - ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ

ΟΛΑΙ ΑΙ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΝΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΘΟΥΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΝ

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ἀντιπρόσωποι τῶν Πατρῶν θὰ ὑποβάλουν, εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἕνα ὑπόμνημα. Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά, ποὺ αἱ ἀνάγκαι καὶ αἱ ἀξιώσεις τῆς πόλεως, ἀποκρυσταλλούμεναι, ὕστερα ἀπὸ μακρὰς συζητήσεις, εἰς συγκεκριμένα συμπεράσματα, διατυποῦνται ὑπὸ αὐτὴν τὴν μορφὴν καὶ ἀκολουθοῦν αὐτὴν τὴν ὁδόν. Παρόμοια διαβήματα ἔχουν γίνει πολλὰ κατὰ τὸ παρελθόν, ἰδίως τὸ ἀπώτερον. 'Αλλ' ὅταν ἔφθαναν τότε, εἰς τὸ στάδιον τοῦ ὑπομνήματος, ἐθεωρεῖτο σχεδὸν προεξωφλημένον, ὅτι εἶχον φθάσει εἰς τὸ τέρμα των, τὸ ὁποῖον οὐσιαστικῶς προεμήνυεν μία, ἐκ μέρους τῶν ἑκάστοτε Κυβερνήσεων, πομπώδης, θερμή, ἀλλὰ πάντοτε ἄνευ συνεχείας, ὑπόσχεσις.

Σήμερον ὅμως, ἡ στήλη αὐτὴ αἰσθάνεται ἐπιτακτικὴν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τονίσῃ, μὲ ὅσην δύναμιν διαθέτει, ὅτι τὸ κακὸν προηγούμενον δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐπαναληφθῇ. Δὲν πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ. Τὸ καθῆκον τῆς Κυβερνήσεως τίθεται ἐνώπιόν της σαφές. Πέραν τῶν 'Αθηνῶν ἐκτείνεται ἡ χώρα ὁλόκληρος εἰς ἐρείπια. 'Η ζωὴ εἶναι καθηλωμένη εἰς μίαν κατάστασιν νοσηρᾶς στασιμότητος. "Ατονος, μέχρις ἀπιστεύτου σημείου, παραμένει, τόσους μῆνας τώρα ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως, ὁ σφυγμὸς κάθε οἰκονομικῆς καὶ παραγωγικῆς δραστηριότητος. Καὶ ἡ προσπάθεια τῆς ἀναρρώσεως, εἴτε λανθάνει ἀκόμη, εἴτε καρκινοβατεῖ ἀβοήθητος. Αὐτὴ εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς 'Ελληνικῆς ἐπαρχίας. 'Η γενικὴ ἐπισκόπησίς της εἶναι θλιβερωτάτη. 'Αλλ' εἶναι αὐτόχρημα τραγική, ὅταν πρόκειται διὰ τὰς Πάτρας.

'Η πόλις αὐτὴ ὑπῆρξεν ἄλλοτε σπουδαία ἀφετηρία, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξεκινοῦσαν εὐρύταται ἀρτηρίαι, κομίζουσαι εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ "Εθνους αἷμα θερμὸν καὶ πλούσιον. 'Από τὸ οἰκονομικὸν καὶ ἐμπορικόν της σφρῖγος, ἐλάμβανε σφρῖγος καὶ αὐτὴ ἡ πρωτεύουσα. 'Η καρδιὰ αὐτὴ τῆς Πελοποννήσου εἶναι, μετὰ τὴν δοκιμασίαν, θανασίμως ἐξηντλημένη καὶ ἄρρυθμος. 'Η Κυβέρνησις πρέπει νὰ προτάξῃ τὰς Πάτρας ὅλων τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν. 'Η Κυβέρνησις πρέπει, ὡσὰν μητέρα στοργική, νὰ συγκινηθῇ, νὰ αἰσθανθῇ τὸν πόνον της, νὰ προσέξῃ τὰ ζητήματά της. 'Η πόλις μας θέλει νὰ ζήσῃ. Τὸ κράτος ὀφείλει νὰ τῆς τὸ ἐπιτρέψῃ. Ζητεῖ ἐνδιαφέρον. 'Η Κυβέρνησις πρέπει νὰ τὸ παράσχῃ ἀπεριόριστον, θερμόν, ἐντεταμένον. "Οσοι εἶναι ἁρμόδιοι, ὅσοι ἠμποροῦν νὰ συνηγορήσουν, ὀργανώσεις, ἐπιμελητήρια, Δῆμος ἀντιπρόσωποι τοῦ Λαοῦ, ἂς κινηθοῦν μὲ ἕνα σκοπόν: Νὰ βοηθήσουν τὰς Πάτρας.

Τὰ ζητήματά των εἶναι μεγάλα, εἶναι πολλά, εἶναι κεφαλαιώδους σημασίας διὰ τὸ μέλλον τῆς Πελοποννησιακῆς πρωτευούσης. Αἱ δύο ἐπιτροπαί, ποὺ ἔχουν συσταθῆ διὰ τὴν προώθησίν των, τὰ ἐπεξεργάζονται τελικῶς. Πράγματι, δὲν εἶναι ἁπλῆ καὶ δὲν εἶναι εὔκολος ἡ λύσις των. 'Αλλὰ δυστυχῶς, κανὲν ἀπὸ τὰ προβλήματα, ποὺ μᾶς ἀφῆκεν ὡς κληρονομία ὁ πόλεμος, δὲν εἶναι εὔκολον καὶ ἁπλοῦν. Καὶ ἀκριβῶς δι' αὐτὸ εἶναι ἀσύγγνωστος ματαιοπονία ἐὰν οἱ ἁρμόδιοι τὰ ἴδουν διὰ μέσου τῆς στενωτάτης ὀπτικῆς γωνίας τῶν ἀφηρημένων θεωριῶν καὶ τῆς γραφειοκρατίας. Χρειάζεται πνεῦμα ρεαλισμοῦ καὶ θετικότητος. 'Αποκέντρωσις, ἐνίσχυσις τῆς βιομηχανίας, εἰ δυνατὸν καὶ διὰ μεταθέσεως ἄλλων, ἐμπόριον, συγκοινωνίαι, ἀποπεράτωσις ὁδικῶν δικτύων, πορθμείων, ἀνάγκη ἱδρύσεως ἀνωτάτων σχολῶν, οἰκονομικῆς ἢ γεωπονικῆς, ἀνάπτυξις κοινωνικῆς προνοίας, δημοσία ὑγεία, συνδέονται ὅλα εἰς ἀδιάσπαστον πλέγμα, ποὺ εἶναι τὸ πλέγμα αὐτοῦ τοῦ Πατραϊκοῦ μέλλοντος. "Ας προσπαθήσῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ τὸ ὑφάνῃ μὲ τὴν στοργήν της. Οἱ λόγοι δὲν συναρπάζουν πλέον κανένα. 'Ηχοῦν, ὡς ἠχεῖ τοῦ χαρύου τὸ κέλυφος ἐπάνω εἰς τὸ μάρμαρον. 'Η ἐποχή μας δὲν τοὺς ἀνέχεται. "Οταν ὁ ὀργανισμὸς τῆς ἐπαρχίας ἀγωνιᾷ καὶ χαίνουν ἐπικινδύνως τὰ τραύματά του, χρειάζονται μόνον ἔργα καὶ δραστηρία ἐνέργεια. Αἱ Πάτραι ἠμποροῦν βαθμιαίως νὰ ἀναρρώσουν. 'Ημποροῦν νὰ γίνουν καὶ πάλιν κυψέλη γονίμου ἐργασίας. 'Ημποροῦν νὰ ἀποδώσουν πολλαπλασίως ὅ,τι θὰ λάβουν σήμερον ὡς ἐνίσχυσιν.

Εἶναι πλέον καιρὸς ἡ Κυβέρνησις νὰ προσέξῃ τὴν 'Ελληνικὴν ἐπαρχίαν. Διότι αὐτὴ εἶναι τὸ στήριγμα τοῦ "Εθνους, ἡ δότειρα τῆς οἰκονομικῆς του ὑγείας, ἡ τροφὸς τοῦ δημοσίου ταμείου. 'Ισχύει αὐτό, ὡς κανών, δι' ὅλα τὰ κράτη τοῦ κόσμου. Πολὺ δὲ περισσότερον, διὰ τὸ ἰδικόν μας, τοῦ ὁποίου τὰ περιθώρια τῶν δυνατοτήτων, περιωρισμένα πρὸ τῆς θυέλλης, ἐστένεψαν μετ' αὐτὴν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω. Εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀπόκειται νὰ τοὺς δώσῃ καὶ πάλιν τὸ χαμένον των πλάτος. 'Αλλ' αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ἐπιτύχῃ ἐὰν δὲν ἐμφυσήσῃ παλμὸν εἰς τὴν ἐπαρχίαν, ποὺ εἶναι ὁ παλμὸς τῆς 'Ελλάδος.

'Αθηναϊκὰ εἰκοσιτετράωρα

ΚΑΠΕΛΛΑΚΙΑ

"Ενα καλὸ πρωΐ, ἀγαπητές μου Πατρινές, οἱ κυρίες τοῦ χωριοῦ μας τρελλάθηκαν. 'Ομαδικῶς δέ. Παρουσιάστηκαν ὅλες μὲ κάτι μαλλιὰ μακρουλά, κατὰ πάνω (μυστήριο, μὲ τί ἀντιστήλια στέκονται) περίπου σάν... 'Αβεσαλώμ, ποὺ μόλις τὸν ξεκρέμασαν ἀπὸ τὸ δέντρο. 'Η ὁμαδικὴ τρέλλα τῶν κυριῶν ζαίρετε πῶς λέγεται μονολεκτικά: Μόδα. Σύμφωνα μὲ τὴ σημερινή, λοιπόν, ὅταν μιὰ κυρία πηγαίνει στὸν κουρέα της καὶ τοῦ λέει.

—Χτενίστε με, σᾶς παρακαλῶ!

Αὐτὸ μεταφράζεται ὡς ἑξῆς: Νὰ τῆς φτιάση στὸ κεφάλι ἕνα εἶδος πυραμίδος τοῦ Χέοπος. "Επειτα ἡ κυρία, στὴν κορυφὴ αὐτοῦ τοῦ φαραωνικοῦ οἰκοδομήματος, τοποθετεῖ ἕνα...ζαρζαβατικὸ μόλις ὁρατὸ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ: Εἶναι τὸ καπέλλο της! Τέτοια πράγματα ἐγίνοντο ἄλλοτε στοὺς χοροὺς τῆς 'Αποκρηᾶς. Στὰ κοτιγιὸν μοίραζαν αὐτὲς τὶς... ἀποβολὲς καπέλλων, γιὰ νὰ γελοῦμε. 'Αλλὰ τώρα καλούμεθα νὰ τὰ πάρουμε στὰ σοβαρά!

"Οταν τὸ μόνιμο βάσανο τῆς καρδιᾶς μου παρουσιάσθη ἐνώπιόν μου μ' ἕνα τέτοιο κολοκυθάκι, καθισμένο στραβὰ ἐπὶ τοῦ ὀβελίσκου τῶν μαλλιῶν της, δὲν μπόρεσα νὰ κρατηθῶ:

—Βγάλ' το παιδί μου, ἀμέσως, ἂν θέλης νὰ ἐξακολουθῶ νὰ σοῦ λέω αὐτὴ τὴ λέξι, ποὺ συνοψίζει ὅλη τὴν ὑπόθεσι τῆς ζωῆς: Σ' ἀγαπῶ!...

—Τί; Δὲ σ' ἀρέσει τὸ καπέλλο μου; Εἶπε, ἐξαγριωμένη.

—Αὐτὸ δὲν εἶναι καπέλλο, χρυσή μου τῆς εἶπα μὲ εἰλικρίνεια: Αὐτὸ εἶναι... λόγος διαζυγίου!... Σὲ κάνει κωμική. Καὶ δὲν μποροῦμε νὰ λατρεύουμε μιὰ κωμικὴ ὕπαρξι. 'Αποκλείεται. 'Εξεστόμισε τότε τὴ μεγάλη φράσι:

—Ποτὲ δὲν εἶναι κωμικό σὲ μιὰ γυναῖκα, ὅ,τι εἶναι τῆς μόδας!...

—'Εν τοιαύτῃ περιπτώσει, παιδί μου, ἀντὶ νὰ καταγίνεσαι μὲ τὰ ἐπὶ τοῦ κρανίου σου, σπεῦσε νὰ τακτοποιήσης τὰ... ἐντὸς αὐτοῦ, γιατὶ δὲν σὲ βλέπω καλά!

'Αλλὰ ποῦ νὰ τὴν πείσω, ὅτι αὐτὸ τὸ μικροσκοπικὸ καπελλάκι, ποὺ πιθανὸν νὰ εἶναι χαριτωμένο σ' ἕνα κεφαλάκι μινιόν, δίνει τὴν ἐντύπωσι τῆς καρικατούρας, ὅταν τοποθετηθῆ σὲ ὀγκώδη κρανία... Εἶναι ὅμως μόνο ἡ μικροσκοπικότης αὐτῶν τῶν κοτιγιόν; "Εχουμε καὶ τὶς γαρνιτοῦρες ποὺ ὀργιάζουν! Αὐτὰ τὰ μπαλσαμωμένα πουλάκια, ποὺ ἡ ἀείμνηστη γιαγιά μου περιέφερε στὸ κεφάλι της, ὡς λάφυρα ἀπὸ διαρπαγὲν πτηνολογικὸν μουσεῖον καὶ ποὺ εἶχαν εὐτυχῶς ἀποδημήσει, ἐπὶ μακρὰς δεκαετηρίδας στὰ ἐξωτικὰ μέρη τους, ἐπανῆλθαν κι' ἐγκατεστάθησαν σ' αὐτὰ τὰ καπελλάκια. Στὸ κοκτέϊλ μιᾶς πρεσβείας, μάλιστα, εἶδα στὸ καπελλάκι μιᾶς πολὺ «σίκ» κυρίας ἕνα παραδείσιο νὰ κλωσσάη τ' αὐγά του στὴ φωληά! Πολὺ συχνὰ βάζουν δυὸ καὶ τρία πουλάκια. Εὐτυχῶς, ποὺ αὐτὰ δὲν κελαϊδοῦν, ὅπως οἱ κυρίες τῶν καπελλίνων, γιατὶ τότε ποὺ θὰ καταφεύγαμε, γιὰ νὰ σώσουμε τ' ἀκουστικά μας τύμπανα! "Αλλες ἔχουν ἕνα «κουτώ»—ἕνα καὶ μόνο φτερό, ποὺ ὑψώνεται ἀπὸ τὸ καπελλάκι, σὰν μαχαίρι, ἐναντίον τοῦ οὐρανοῦ (ἢ τοῦ ταβανιοῦ) ποὺ δὲ φταίει τίποτα. Καὶ αὐτὸ εἶναι τόσο κουτό—πιὸ κουτὸ κι' ἀπὸ τὸ κεφαλάκι ποὺ τὸ περιφέρει.

'Εν τούτοις, "Υψιστε, μ' αὐτὰ τὰ καπελλάκια ἢ μὲ ἄλλα, ὅ,τι καὶ νὰ κάνουμε, τρελλαινόμαστε γι' αὐτές. Γιατί, στὸ κάτω-κάτω, τὰ φοροῦν μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ...τοὺς τὰ βγάζουμε!

ΦΟΡΤΟΥΝΙΟ

ΘΕΑΜΑ ΑΝΕΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΕΛΑΣΙΝ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟΝ

ΜΟΝΟΝ ΕΝ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΠΑΡΕΛΑΣΕΩΣ Θ' ΑΠΟΤΕΛΕΣΗ ΣΕΙΡΑΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΜΙΛΛΙΩΝ - ΕΙΚΟΣΙ ΜΟΥΣΙΚΑΙ ΜΠΑΝΤΑΙ ΘΑ ΔΙΔΟΥΝ ΤΟΝ ΡΥΘΜΟΝ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ. Αἱ προετοιμασίαι διὰ τὴν παρέλασιν τῆς Νίκης, ἡ ὁποία θὰ γίνῃ τὴν 8ην τοῦ μηνός, ἔχουν φθάσει εἰς τὸ κατακόρυφον τῆς ἐντάσεώς των. Αἱ τελευταῖαι λεπτομέρειαι τοῦ ὅλου προγράμματος τοῦ ἑορτασμοῦ ἔχουν ἤδη συμπληρωθῆ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δοθῇ εἰς τὴν τελετὴν ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλοπρεπέστερος τόνος. Αἱ μέχρι τοῦδε δοκιμαστικαὶ παρελάσεις ἐπιτρέπουν τὴν πρόβλεψιν, ὅτι τὸ θέαμα θὰ εἶναι ἄνευ προηγουμένου εἰς τὰ χρονικὰ τοῦ κόσμου. 'Η συμμετοχὴ ἀντιπροσωπευτικῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἐξ ὅλων τῶν Συμμάχων ἐθνῶν, ἐκτὸς τῆς Ρωσσίας, τῆς Γιουγκοσλαυΐας καὶ τῆς Πολωνίας, τῶν ὁποίων ἡ ἄρνησις σχολιάζεται δυσμενέστατα δι' αὐτὰς ἀπὸ τὴν παγκόσμιον κοινὴν γνώμην, θὰ προσδώσῃ εἰς τὴν παρέλασιν χαρακτῆρα ἀληθῶς μεγαλειώδη. Σημειωτέον, ὅτι αὐτὴ θὰ ἔχῃ τὸ μεγαλύτερον μῆκος ἀπὸ ὅσον εἶχε ποτὲ παρέλασις. 'Αρκεῖ νὰ λεχθῇ ὅτι μόνον τὸ ἓν τμῆμα αὐτῆς θὰ ἀποτελέσῃ σειρὰν τεσσάρων μιλλίων. Τὸ μέρος τοῦτο τῆς παρελάσεως θὰ περιλαμβάνῃ τὰ μηχανοκίνητα ὅσα ἔλαβον μέρος εἰς τὸν τελευταῖον πόλεμον. "Οσα εἴδη ἐξ αὐτῶν διαθέτουν σήμερον ὁ 'Αγγλικὸς στρατός, τὸ ναυτικὸν καὶ ἡ ἀεροπορία, ὡς καὶ αἱ βοηθητικαὶ ὑπηρεσίαι θὰ ἀντιπροσωπεύωνται. Μόνον ἐκ μέρους τῆς ΡΑΦ θὰ ὑπάρχουν 64 τύποι ὀχημάτων. Θὰ ἀκολουθοῦν ναυτικὰ ἀμφίβια Τζῖπς καὶ τὰ εἰδικὰ ὀχήματα μὲ τὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ ἀσυρμάτου καὶ τῶν συσκευῶν ραντάρ, τὰ ὁποῖα ἐχρησιμοποιήθησαν εἰς τὰς μάχας τῆς 'Αφρικῆς καὶ κατὰ τὴν ἀπόβασιν εἰς τὴν Γαλλίαν. Τοῦ τμήματος αὐτοῦ τῆς παρελάσεως, τὸ ὁποῖον θὰ διασχίσῃ ὅλας τὰς ἐκ τῶν βομβαρδισμῶν πληγείσας περιοχάς, θὰ ἡγοῦνται "Αγγλοι καὶ Σύμμαχοι στρατιωτικοὶ ἀρχηγοί. Μεταξὺ αὐτῶν θὰ εἶναι καὶ ὁ στρατάρχης τῆς ἀεροπορίας Τέντερ, ὁ ναύαρχος Μαουντμπάττεν, ὁ Καναδὸς στρατηγὸς Κρίαρ. 'Υπολογίζεται ὅτι πλέον τῶν 15.000 ἄνδρες καὶ γυναῖκες τῶν βοηθητικῶν ὑπηρεσιῶν θὰ παρελάσουν μὲ τὰ ἐν λόγῳ μηχανοκίνητα.

"Εν ἄλλο ἐντελῶς ἰδιαιτερομέρος τῆς παρελάσεως θὰ ἀποτελέσουν τὰ ὀχήματα τῶν ἡμιστρατιωτικῶν ὑπηρεσιῶν. 'Η μηχανοκίνητος φάλαγξ τῆς ἀστυνομίας θὰ εὑρίσκεται ἐπὶ κεφαλῆς καὶ θὰ ἀκολουθοῦν τὰ αὐτοκίνητα τῆς πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία τόσον σπουδαῖον ρόλον διεδραμάτισε κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν βομβαρδισμῶν. Θὰ ἀκολουθοῦν αἱ μονάδες τῆς παλιτικῆς ἀμύνης, ὅλων τῶν τύπων τὰ μεταφορικὰ μέσα, αἱ μονάδες ἐπισκευῶν, παραγωγῆς ἠλεκτρισμοῦ καὶ τὰ κινητὰ συνεργεῖα ἀσυρμάτων.

'Εν συνεχείᾳ τῶν ἀνωτέρω θὰ παρελάσουν τὰ τμήματα τῶν πεζικῶν δυνάμεων. Τιμητικὴ θέσις δίδεται ὑπὸ τοῦ προγράμματος εἰς τὰς ἀντιπροσωπείας τῶν Κτήσεων καὶ τῶν Συμμάχων ἐθνῶν. 'Η Καναδικὴ ἀντιπροσωπεία ἀπηρτίσθη ἀπὸ στρατιώτας, λαβόντας μέρος εἰς τὰς μάχας τῆς Σικελίας, τῆς 'Ιταλίας καὶ τῆς Βορειοδυτικῆς Εὐρώπης. Περὶ τὰς 20 στρατιωτικαὶ μπάνται, θὰ δίδουν τὸν ρυθμὸν τῆς παρελάσεως.

Η ΑΝΩ ΒΟΥΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑΝ

ΟΙ ΛΟΡΔΟΙ ΑΠΡΟΘΥΜΟΙ ΕΙΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΝΑ ΕΙΣΕΛΘΟΥΝ ΩΣ ΜΕΛΗ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ. 'Αφ' ἧς τὰς τύχας τῆς Βρετανικῆς Αὐτοκρατορίας διευθύνει ἡ παροῦσα ἐργατικὴ Κυβέρνησις μόνον μία φορά, ἐξ ἀφορμῆς τῶν νομοσχεδίων τῆς κρατικοποιήσεως, ἐσημειώθη ἀντίδρασις τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων. Καὶ ὅμως πρὸ ἑνὸς περίπου ἔτους ἡ γενικῶς κρατοῦσα γνώμη ἦτο, ὅτι τὸ εὐρέως μεταρρυθμιστικὸν πρόγραμμα τοῦ κ. "Ατλυ θὰ συνήντα σοβαρώτατα ἐμπόδια εἰς τὴν ἀφοσίωσιν τῶν λόρδων εἰς τὰς παλαιὰς μεθόδους διακυβερνήσεως. 'Ο φόβος αὐτὸς ἦτο τότε φυσικός, καθ' ὅσον εἰς τὸ Σῶμα τῶν Εὐπατριδῶν ἡ μεγάλη πλειοψηφία εὑρίσκεται μὲ τὸ μέρος τῶν Συντηρητικῶν. 'Εν τούτοις δὲν ἐπηλήθευσεν. Εὐθὺς μετὰ τὰς ἐκλογὰς ὁ λόρδος Γκράνμπορν, ὁποῖος καὶ ἡγεῖται τῆς Συντηρητικῆς παρατάξεως, καθώρισε σαφῶς καὶ ὁμολογουμένως μὲ χαρακτηριστικὴν πολιτικὴν ὀξύνοιαν τὴν στάσιν τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων ἔναντι τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων. 'Ετόνισεν, ὅτι εἰς τοὺς ἐργατικοὺς δὲν ἔπρεπε νὰ δοθῇ ἀφορμὴ διενέξεως. Διότι εἰς τὴν τοιαύτην περίπτωσιν, αὐτοὶ θὰ κατώρθωναν νὰ ἐκμεταλλευθοῦν τὴν εὐκαιρίαν διὰ νὰ ἀποσπάσουν τὴν προσοχὴν τοῦ λαοῦ ἀπὸ τὴν δυσχερῆ θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν βαθμηδὸν θὰ περιήρχοντο τὰ προγράμματά των. Τὸ μόνον καθῆκον δὲ τὸ ὁποῖον ἀπέμενεν εἰς αὐτούς, ἦτο νὰ κατατοπίζουν ἐπακριβῶς τὸν λαὸν ἐπὶ τῆς ἑκάστοτε πραγματικότητος, μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι τελικῶς θὰ κατισχύσῃ ἡ ἀλήθεια.

Οὕτω ἡ Βουλὴ τῶν Λόρδων διατηρεῖ πάντοτε τὸ γόητρόν της,τόσον παλαιὸν καὶ ἐρριζωμένον εἰς τὴν συνείδησιν τῶν λαῶν τῆς Αὐτοκρατορίας. Τὸ ἀρχαιότερον, μετὰ τὸν θρόνον, τμῆμα τοῦ ὅλου συστήματος, τὸ ὁποῖον διέπει τὴν πολιτικὴν ζωὴν τῆς Μ. Βρετανίας εἶναι καὶ σήμερον ἀπρόθυμον εἰς κάθε ἰδέαν καινοτομίας, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν σύνθεσίν του. Προσφάτως ὁ λόρδος Σέσιλ ἐπρότεινεν ὅπως εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Λόρδων γίνουν δεκταὶ καὶ γυναῖκες, ἐπὶ πλέον δὲ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς νέους εὐπατρίδας καὶ ἡ παρακολούθησις τῶν συζητήσεων ὑπὸ μελῶν τῆς Κυβερνήσεως. 'Αλλὰ τὸ ἀξιοσημείωτον εἶναι, ὅτι τὴν πρότασιν ἀπέκρουσαν καὶ οἱ λόρδοι,οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν ἐργατικὴν παράταξιν. 'Ετονίσθη γενικῶς, ὅτι κατὰ τὴν παροῦσαν στιγμήν, ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐπιθυμεῖ ἀνακίνησιν τοῦ ζητήματος τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων. "Ετσι τὸ σῶμα αὐτὸ λειτουργεῖ ἀπὸ αἰώνων μέσα εἰς τὰ αὐστηρὰ καὶ ἀδιατάρακτα πλαίσια τῶν παραδόσεών του. Παρ' ὅλον ὅτι εἶναι αἰσθητὸν ὅτι ὡρισμέναι μεταρρυθμίσεις αὐτοῦ εἶναι ἀναγκαῖαι, ὡς ἐκ τῶν ἀπαιτήσεων τῆς ἐποχῆς, τὴν ὁποίαν διανύομεν καὶ παρ' ὅλον ὅτι δὲν εἶναι ὀλίγοι αὐτοί, οἱ ὁποῖοι θεωροῦν τὴν Βουλὴν τῶν Λόρδων, ὡς σύστημα ἀναχρονιστικόν, ἐν τούτοις αἱ συζητήσεις αἱ ὁποῖαι διεξάγονται εἰς αὐτήν, ἰδίως ἐπὶ θεμάτων ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, ἔχουν ἰδιαιτέραν σημασίαν καὶ συχνὰ θεωροῦνται σπουδαιότεραι ἀπὸ αὐτάς, ποὺ γίνονται εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων. Τοῦτο δὲ ὀφείλεται ἀσφαλῶς εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ἀπαρτίζεται ἀπὸ ἄνδρας εὐρυτάτης μορφώσεως, συνδυάζοντας ἱκανότητα καὶ κρίσιν. Πρὸ παντὸς δὲ εἰς τὸ ὅτι οὐδέποτε ἀποφασίζει ρήτωρ εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Λόρδων νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ ζητήματος, τὸ ὁποῖον δὲν κατέχει εἰς ὅλας του τὰς λεπτομερείας. Αὐτὸ εἶναι ἄγραφος μέν, ἀλλ' ἀπαράβατος διάταξις τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων.

Η... ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑΝ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ. Τὸ Ρῶϋτερ πληροφορεῖται ἐκ Βουκουρεστίου ὅτι ἡ ρουμανικὴ λογοκρισία ἀπηγόρευσε τὴν δημοσίευσιν τῶν διακοινώσεων Μεγ. Βρετανίας καὶ 'Ηνωμ. Πολιτειῶν, διὰ τῶν ὁποίων κατηγορεῖται ἡ Ρουμανικὴ Κυβέρνησις, ὅτι δὲν ἐκπληροῖ τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἀνέλαβεν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συμφωνίας τῆς Μόσχας.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΣΑΛΔΑΡΗ

"ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ ΟΥΔΕΝΑ ΔΙΑΤΡΕΧΕΙ ΚΙΝΔΥΝΟΝ,,

ΑΘΗΝΑΙ. 'Ο Τσαλδάρης, ἐρωτηθεὶς ἐπὶ τῆς ἀνατιμήσεως τῆς λίρας, ἡ ὁποία ἤνοιξε μὲ 140.000 δραχ. ἀνῆλθεν εἰς 148.000 καὶ κατῆλθε τὴν ἑσπέραν εἰς 144.000 δραχ. ἀπήντησεν ὅτι τοῦτο ἀποδίδεται εἰς χρηματιστάς, οἱ ὁποῖοι ἐπιδιώκουν νὰ ἐπαναφέρουν τὴν διαπραγμάτευσιν τῆς χρυσῆς λίρας εἰς τὸ Χρηματιστήριον.

"Οσον ἀφορᾷ τὰ γραφέντα ὑπὸ τῆς «Βραδυνῆς» ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ, διὰ τῶν ὁποίων ἐλέγχεται ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ δευτερευόντων σημείων ὁ κ. Τσαλδάρης ἀπήντησεν ὅτι κάθε ἐφημερὶς εἶνε ἐλευθέρα νὰ γράφῃ ὅ,τι θέλει. Προσέθεσε δὲ ὅτι οὐδὲν ζήτημα ὑπάρχει τὸ ὁποῖον νὰ χωρίζῃ τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως. 'Επίσης εἶπεν ὅτι ζήτημα Δραγούμη δὲν ὑφίσταται.

'Ερωτηθεὶς διὰ τὴν νομισματικὴν σταθερότητα ἀπήντησεν ὅτι αὐτὴ δὲν διατρέχει κανένα κίνδυνον

ΤΑ ΜΑΥΡΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

Η ΘΥΕΛΛΑ

(Πρωτότυπο μυθιστόρημα τῆς κατοχῆς)

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ κ. ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΑ

ΜΕΡΟΣ Α'
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΟΙ ΑΕΤΟΙ ΤΗΣ ΜΟΡΟΒΑΣ

"Ενα παλληκάρι μπῆκε θαρρετά,ὡς ποὺ ν' ἀποσώση ὁ στρατηγὸς τὴν κουβέντα. Πρόσωπο, δουλεμένο ἀπὸ ἀέρα καὶ ἥλιο, ματιὰ ζεστὴ κι' ἀνήσυχη, σβέλτες κινήσεις. Κράταγε στὸ χέρι του μεγαλούτσικο, γεμάτο σακκούλι. Μπαίνοντας ἄρχισε νὰ ρεκλαμάρη μὲ χαμηλὴ φωνή:

— Κονσέρβες, κυρία; Κρέας μοσχαρίσιο; Χοιρινὸ λίπος; Ψάρι μαγερεμένο; Ντομάτα μπελντές; Καφὲς γνήσιος; Τυρὶ 'Ολλαντέζικο;...

Φτάνει ὡς τὸ Δῆμο, βγάζει ἀπ' τὸ σακκούλι του ἕνα κομμάτι καπνιστὸ κρέας:

—Μπέϋκον Οὐγγαρέζικο, κύριος!...

Καὶ πασχίζει νὰ τοῦ τραβήξη τὴν προσοχή, χωρὶς νὰ πάρη μυρωδιὰ τὴν ἀπόγνωση τῆς Στέλας καὶ τῆς "Αννας, ποὺ τοῦ κάνουν νοήματα, γιὰ νὰ τοῦ δώσουν νὰ καταλάβη πὼς δὲ βλέπει. Ξαφνικὰ πῆρε φῶς χαρᾶς ἡ μορφὴ τοῦ παλληκαριοῦ:

—Μὰ δὲν κάνω λάθος!... Ξεφώνησε, χωρὶς νὰ σηκώνη τὰ μάτια του ἀπὸ τὸν τυφλό: 'Ο στρατηγός μου!... 'Ο στρατηγὸς Μαράντης!...

Κοκκίνησε ὡς τ' αὐτιά, ἔχωσε γλήγορα, ντροπιασμένος, σὰν νὰ τὸν εἴχανε τσακώσει νὰ κλέβη, τὸ μπέϋκον στὸ σακκούλι κι' ἁπλώνει τὸ χέρι του κατ' αὐτόν:

—Κόλλα το, στρατηγέ μου!...

Μὰ ὁ Δῆμος δὲ σαλεύει. "Εκφρασι ἀπορίας εἶναι χυμένη στὴ μορφή του. Τὸ παλληκάρι μπῆκε τώρα στὸ νόημα. 'Η χαρά του κόπηκε κι' ἡ φωνή του μαζί της:

—Μὰ βέβαια!—Εἶπε βραχνά, κρατώντας τὴν ταραχή του καὶ κάνοντας, αὐτὸς τώρα, νόημα στὶς γυναῖκες: Μὰ βέβαια!... Ποῦ νὰ θυμᾶται ὁ στρατηγὸς ὅσους εἶχε στὸ μέτωπο!...

—"Ησουνα στὴ μεραρχία του; Ρώτησε ἡ Στέλα, χωρὶς νὰ καταφέρη νὰ μὴν τρέμουν οἱ συλλαβὲς ἀπὸ συγκίνηση.

—Εἶχα τὴν τιμὴ νὰ πολεμήσω—ἀποκρίθηκε περήφανα τὸ παλληκάρι—μὲ τὸ μεγαλείτερον ἄσσο τῆς στρατιᾶς! 'Αλωνίσαμε μαζὶ τ' 'Αρβανίτικα «Μπρέγκου» (κορυφογραμμές)... Μὰ θὰ τοῦ πῶ τ' ὄνομά μου... καὶ θὰ ἰδῆτε!...

Ζύγωσε τὸ στρατηγὸ καὶ εἶπε ἀργὰ καὶ δυνατά:

—Λοχίας Στεργίου 'Αθανάσιος τοῦ 'Ιωάννου!

'Ο τυφλὸς ἀνακάθισε ζωντανεμένος:

—'Ο λοχίας τοῦ Πὶ-Κάπα-Πὶ! (προχωρημένο φυλάκιο πληροφοριῶν) φώναξε, χαρούμενος.

—'Ο ἴδιος!...'Εκαμε ὁ ἄλλος ἀφήνοντας τὸ σακκούλι του: Τώρα μὲ θυμᾶται—πρόσθεσε, κοιτάζοντας τὶς γυναῖκες—μὰ πῶς μποροῦσε...

'Ο στρατηγὸς ὅμως ἔχει ἀρχίσει νὰ βράζη μέσα του. Τέλος ξεσπάσει:

—Καὶ δὲν ντρέπεσαι—τοῦ φωνάζει αὐστηρά—ἀπὸ ἥρωας νὰ ξεπέφτης ἔτσι; Νὰ κάνης τὸ μαυραγορίτη;

—"Αν τοὺς κρεμάσουν ὅλους — ἀποκρίθηκε, γελώντας, ὁ Στεργίου — θὰ πάω ἄδικα!... "Ενας φουκαρᾶς... ἕνας παληομεταπράτης εἶμαι, ποὺ ὅλη μέρα παραδέρνει γιὰ τὸ καρβέλι...

—Προφάσεις, δικαιολογίες, οἱ αἰώνιες μεταπτώσεις τοῦ Ρωμιοῦ!— Φωνάζει, ἀσυγκράτητος, τώρα ὁ στρατηγός: Τί τὴν ἔκανες, μωρέ, τὴν ψυχὴ ποὺ εἶχες στὰ βουνά; Τὴν πούλησες στὸ διάολο;

'Η Στέλα ταράχτηκε, πετάχτηκε στὴ μέση, νὰ ξαναφέρη τὸν ἄνδρα της στὴν τάξη, μαλλώνοντάς τον, σὰν παιδί:

— Μὰ Δῆμο!... Δῆμο!... Τί κάθεσαι καὶ τοῦ λὲς τώρα τοῦ ἀνθρώπου!...

Τὸ παλληκάρι ἀναστέναξε:

—'Αφῆστε τον, κυρία!—Εἶπε μακρόθυμα—"Εχει δίκηο!... Στὰ βουνὰ εἴχαμ' ἀνέβει, νὰ πεθάνουμε. Γι' αὐτὸ γινήκαμε θεοί. 'Εδῶ κατεβήκαμε νὰ ζήσουμε... γι' αὐτὸ μᾶς βλέπεις ἀνθρωπάκια!

Καί, γυρίζοντας πρὸς τὸν τυφλό, πρόσθεσε:

—Βρῆκα, στρατηγέ μου, μιὰ μάννα... δυὸ ἀδερφάδες... ἕνα σπίτι νὰ θρέψω. Κονσέρβες! Κονσέρβες! Τί νὰ κάνεις;...

— Δὲ σᾶς τὰ λέει ἄσχημα, πατέρα! Εἶπε ἡ "Αννα.

— Φέρ' του μιὰ καρέκλα!... Πρόσταξε ὁ στρατηγός, μαλακωμένος κάπως, σὰν νάθελε νὰ ξαναζήση, σὲ μιὰ στιγμὴ τὶς δοξασμένες μέρες τοῦ πολέμου.

'Η "Αννα τοὔβαλε γλήγορα μιὰ καρέκλα πλάϊ στὸν πατέρα της. 'Ο τυφλὸς τοὔπιασε τὸ χέρι, πασπάτεψε τὸ μπράτσο του ὡς τὸν ὦμο. Τοῦ φαινόταν ἔτσι, πὼς ξαναρχόταν σ' ἐπαφὴ μ' ὁλάκερη τὴ μεραρχία, ποὺ εἶχε ὁδηγήσει, μ' ἀτρόμητη καρδιά, σὲ τόσες νίκες:

— Σὲ θυμᾶμαι! — Εἶπε στὸ παλληκάρι—σὲ θυμᾶμαι καλά... στὴ Μόροβα... Παρακαλοῦσες νὰ σὲ βγάλω ἀπὸ τὸ Πὶ-Κάπα-Πὶ, ποὺ ἦσουν ἀσφαλισμένος.

— Καὶ βέβαια! — "Εκαμ' ὁ Στεργίου: "Ηθελα νὰ πάω στὴ φωτιά!...

***

'Ακολούθησε σιωπή. Οἱ μνῆμες ξυπνοῦσαν κι' ἀνάσταιναν ζωγραφιές, ποὺ τὶς θαρροῦσαν γιὰ πάντα σβυσμένες. Μέσα στ' ἀπέραντα σκοτάδια τοῦ τυφλοῦ πυργώθηκε, σὲ μιὰ στιγμή, ὁ τρομερὸς ὀρεινὸς ὄγκος τῆς Μόροβας, τὸ ὑπερφυσικὸ μαντρόσκυλο, ποὺ φύλαγε κι' ἔφραζε τὸ δρόμο γιὰ τὴν Κορυτσᾶ: Πυκνὰ κι' ἀπανωτὰ ὑψόμετρα, πλαγιὲς μ' ἀμέτρητες ζαροῦκλες, βαθειὲς λάκκες, βάραθρα, γκρεμοί, ἀπότομες ἐξάρσεις, λόγγοι, ἀδιέξοδα.

Κάθε ὑψόμετρο πυροβολεῖο, κάθε πάτημα κι' ἀπὸ μιὰ «περιβολή», χαράκωμα περιφερειακό, κάθε γύρισμα γῆς φωλιὰ πολυβόλων. Καὶ οἱ φωτιές τους δὲ σώνανε. "Εβρεχε θάνατο κι' ὁ οὐρανός. 'Ο στρατηγὸς ἀναθυμόταν τὴ μεγάλη λάκκα τοῦ Δεβόλη, ποὺ πέρασαν τὰ «τμήματά» του, ἕνα συγνεφιασμένο πρωΐ, κάτω ἀπὸ τὰ θρεμμένα πυρὰ τοῦ ἐχθροῦ, γιὰ νὰ σκαρφαλώσουν στὴν κορφὴ καὶ ν' ἀρχίσουν νὰ ξηλώνουν, ἀπὸ ψηλὰ πρὸς τὰ κάτω, τὶς γραμμές του. Μέσα στὸ «αὐτοκίνητο παντοειδῶν ἐδαφῶν» τοῦ στρατηγείου βρισκότανε κι' αὐτός, στὸ ποτάμι, κοντὰ στοὺς ἄντρες του. Τὸν θυμότανε, τὸν ἔβλεπε τώρα, σὰν νάχε τὸ φῶς του, αὐτὸ τὸ λοχία Στεργίου:

— Πολέμησε τοῦτος ἐδῶ! — Εἶπε ζωηρὰ στὶς γυναῖκες: "Επιασε τρεῖς ἀξιωματικοὺς αἰχμαλώτους καὶ δεκαπέντε 'Αλπίνους!...

— Τὸ κατὰ δύναμι!... "Εκαμε τὸ παλληκάρι σ' εὔθυμο τόνο.

—Εἶναι κι' ἄγαρμπος χωρατατζῆς!— πρόσθεσε ὁ στρατηγός: "Εβγαλε τὸ φτερὸ ἑνὸς ἀξιωματικοῦ ἀπὸ τὴν κάσκα του κι' ἄρχισε μ' αὐτὸ νὰ καθαρίζη, μπροστά του, τὴν πίπα του!... "Ας εἶναι... 'Εδῶ ποὺ τὰ λέμε, Στεργίου, αὐτὸ ἦτανε πρόστυχο... ὅπως κι' αὐτό, ποὺ κάνεις τώρα!

—'Ο πόλεμος τελείωσε πιὰ γιὰ μᾶς!— Εἶπε χωρὶς πεποίθηση τὸ παλληκάρι.

'Ο τυφλὸς τινάχτηκε σὰν νὰ τὸν τσίμπησαν μὲ μεγάλη βελόνα:

—Τί ἔκανε λέει; Τώρα μπῆκε στὴν πιὸ σκληρὴ φάση του... 'Ο ἐχθρὸς εἶν' ἐδῶ... μέσα στὰ σπίτια μας... σκοτώνει... ἁρπάζει... μολύνει τὴ γῆ μας, τὰ ἱερά μας καὶ τὶς γυναῖκες μας... ἀφανίζει τὸν τόπο... ἑτοιμάζει τὴν παντοτεινὴ σκλαβιά μας! Εἶσαι νέος... Εἶσαι γερός... "Ασ' τὸ μπέϋκον καὶ ξαναπιάσε τὸ ντουφέκι... Μὰ φαίνεται πὼς ἔχεις ξεχάσει πιὰ τὴ Μόροβα!...

—Τί λέτε, στρατηγέ! — Διαμαρτυρήθηκε ὁ Στεργίου: Ξεχνιοῦνται ποτὲς τέτοια πράματα;... Θαμποχάραζε ἅμα βρεθήκαμε στὴν κορυφογραμμή...

—Εἴχαμε τρομάξει τοὺς ἀετούς, σὰ σκαρφαλώναμε!... Συμπλήρωνε τώρα ὁ τυφλός, ποὺ εἶχε ὁλοζώντανη μπροστά του τὴν εἰκόνα: Σηκώθηκαν, κοπάδι, καὶ πέταξαν μακρυά. Οἱ 'Ιταλοὶ φεύγανε, γκρεμίζονταν στὶς πίσω πλαγιές... Σᾶς εἶχα συντάξει γιὰ νὰ μποῦμε στὴν Κορυτσᾶ.

'Ο στρατηγὸς σώπασε ἀπότομα. Στὰ σκοτάδια του εἶχαν ὁρμήσει, καλπάζοντας, εἰκόνες τῆς τρομερῆς ὀχταήμερης μάχης. 'Απὸ τὰ ριζοβούνια ὡς τὴν κορφὴ τραντάζονταν τὸ βουνό, σ' εἰκοσιπέντε χιλιόμετρα μάκρος, ἀπὸ τὶς ἐκρήξεις, ἴδιο ἡφαίστειο, λές, ποὺ εἶναι ν' ἀνοίξη κρατῆρες καὶ νὰ ξαπολύση στὶς πλαγιὲς καὶ στὸν κάμπο τ' ἀναμμένα ποτάμια τῆς λάβας του. Τὰ σπιτάκια τῶν εἰρηνικῶν χωριῶν, ποὺ ζοῦσαν, ἀνυποψίαστα γιὰ τὰ ἰμπεριαλιστικὰ σχέδια τοῦ φασισμοῦ, στριμώχνονταν, στὶς πλαγιὲς καὶ στὰ ριζὰ τοῦ βουνοῦ, τρομαγμένα κλωσσόπουλα, γύρω ἀπὸ τὸ καμπαναριὸ τῆς ἐκκλησίτσας τους. Στ' αὐτιὰ τοῦ στρατηγοῦ ἔχουν μείνει ἀκόμα οἱ κρότοι ποὔκαναν τὰ τζάμια τους, ποὔπεφταν κομμάτια.

"Ερχονταν ὁλοζώντανοι στὴ μνήμη του οἱ τρομεροὶ ἀγῶνες. Κάθε καινούργιο «ἅλμα» ποὔκαναν τὰ τμήματά του προκαλοῦσε κυκλῶνες φωτιᾶς, ποὺ σώριαζαν κάτω κορμιά. Σὲ κάθε ὑψόμετρο, ποὔπαιρναν, θάπρεπε νὰ δεχτοῦν τὴν ἀντεπίθεση τοῦ ἐχθροῦ, τὶς ὁμόβροντίες τῶν κανονιῶν του, τοὺς βομβαρδισμοὺς κι' τοὺς πολυβολισμοὺς τῶν ἀεροπλάνων του καὶ δὲν πρόφταιναν νὰ σπάσουν αὐτὸ τὸ κῦμα, ποὺ εἶχαν ἀμέσως, μπροστά τους, τὸ καινούργιο ὑψόμετρο, ἀκόμα πιὸ φοβερὸ ἀπ' αὐτὸ ποὺ εἶχανε πάρει.

Μετὰ μιὰ μέρα τέτοιου σκληροῦ ἀγῶνα, ἐρχόταν ἡ νύχτα, ποὺ σκέπαζε, μὲ τὸν πέπλο της, κάποιες μετακινήσεις. 'Από μονοπάτια κι' ἀπίθανες γιδόστρατες, ἀπὸ τὸν ἄγριο τόπο, πολλὲς φορές, σκαρφάλωναν γιὰ τὴν ἀπαραίτητη πλευροκόπηση τοῦ καινούργιου ὑψόμετρου. Κι' ἤτανε στὸ τέλος τέτοια ἡ κούραση ἀπ' τὶς ἀγρύπνιες, ποὺ οἱ ἄνδρες εἴχανε σουρώσει. 'Ο στρατηγὸς δὲ μποροῦσε νὰ ξεχάση κάποιο λαβωμένο, ποὺ τὸν κατέβαζαν μὲ τὸ φορεῖο στὸ χειρουργεῖο. Τὸν εἶχε ζυγώσει γιὰ νὰ τὸν ρωτήση, σὰν πατέρας: «Μὴ θέλεις τίποτα, παιδί μου;» Κι' αὐτὸς τοῦ ἀποκρίθηκε: «Νὰ κοιμηθῶ!» Καὶ βυθίστηκε σ' ὕπνο ληθαργου.

'Ο Στεργίου θυμότανε πάλι τὴν ὥρα, ποὺ πάτησαν τὴν κορυφογραμμή.

—"Ενα σύγνεφο μᾶς εἶχε τυλίξει, ἐκεῖ ψηλά... Τότε φωνάζατε τὸν παπᾶ, στρατηγέ...

***

Μίλησαν τώρα γι' αὐτὸ τὸν ἱερωμένο. Παπᾶς-λοχαγός, μὲ χακὶ καὶ σπαθί, λεβέντης, μὲ γένεια κατάμαυρα, κυματιστά, στὰ στήθια, συνέχιζε στὸν εἰκοστὸ αἰῶνα, τὴν παράδοση τῶν παπάδων ἀγωνιστῶν τοῦ εἰκοσιένα. "Αμα τὸν βλέπαν ἀνάμεσά τους,στὴν πρώτη γραμμή, τοῦ φώναζαν: «"Ελα, πάτερ!...Εὐλόγα τὴ λόγχη μας!...» 'Ωρμοῦσε κι' αὐτὸς μαζί τους, μέσα στὶς ριπὲς τῶν πολυβόλων, μὲ τὸ πιστόλι στὸ χέρι, σὰν νάθελε νὰ βγάλη κατὰ τῶν Καθολικῶν, τὸ παλιὸ ἄχτι τῆς 'Ορθοδοξίας. Δὲν πολεμοῦσε μονάχα, προφήτευε, κάθε φορὰ καὶ τὴν ἔκβαση. Παπαφλέσσας μαζὶ καὶ Γέρος τοῦ Μωριᾶ, ὀνειροπλάστης κι' ὀνειροκρίτης, εἶχε πάντα, στὴν τσάντα ἐκστρατείας, ποὺ κρέμονταν στὸ πλευρό του κι' ἀπὸ ἕνα χρησμό: «Εἶδα στὸν ὕπνο μου, παιδιά, τὴν Παναγιὰ τῆς Τήνου. "Εγραφε στὸν οὐρανό, μὲ γράμματα φωτιᾶς, αὐτὰ τὰ λόγια: Σὲ δυὸ μέρες. Καὶ σᾶς λέω, πώς, σὲ δυὸ μέρες, θὰ πάρουμε κι' αὐτὰ τὰ ὑψόμετρα ἐκεῖ κάτω»!...

'Ο Στεργίου ἱστοροῦσε τώρα:

—Τὸν φωνάζατε γιὰ δοξολογία... Φόρεσε τὸ χρυσοπλούμιστο πετραχῆλι του... Συναχτήκαμε ὅλοι γύρω του, τυλιγμένοι στὴν ἀντάρα τῆς κορυφογραμμῆς... Στὶς δεήσεις του ἀποκρινόμαστε μὲ «Κύριε ἐλέησον»!...

—Θυμᾶμαι!... "Εκαμ' ὁ στρατηγός: "Ολοι μαζὶ ψάλλαμε ὕστερα «τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια»!...

—Κι' ὅλο τὸ σύγνεφο ἔψελνε μαζί μας, στρατηγέ. Κι' ὅλο τὸ βουνό. Καὶ εἴμαστε τόσο κοντὰ στὸν οὐρανό, ποὺ ἔτσι νάκανες... θὰ πιανες τὰ γένεια τοῦ Θεοῦ!...

—Μὴ λὲς χαζομάρες, Στεργίου!—Τὸν ἔκοψε αὐστηρὰ ὁ τυφλός: 'Ο Παπᾶς ἔμοιαζε σὰν Μωϋσῆς ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ, ἐκείνη τὴ στιγμή. Καὶ τὰ φαράγγια, ποὺ ξανάλεγαν τοὺς ψαλμοὺς τῶν φαντάρων, σὰν νάφερναν τὸ μακρυνὸ ἀντίλαλο ἀπὸ τὶς πιὸ δοξασμένες μέρες τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας!

—Τότες ἡ Παναγιὰ ἔσκισε τὸ σύγνεφο καὶ φανερώθηκε! : Εἶπε τὸ παλληκάρι, μὲ τὸ πιὸ φυσικὸ ὕφος τοῦ κόσμου: Τὴν εἴδανε πολλοί!... Χαμογελοῦσε, γιατὶ τσακίσαμε αὐτούς, ποὺ μάτωσαν τὸ πανηγῦρι της στὴν Τῆνο.

Καὶ σὲ λιγάκι πρόσθεσε, κοιτάζοντας μὲ συμπόνοια τὸν τυφλό:

— Στὴν Κόνιτσα χωρίσαμε, στρατηγέ μου! 'Εμεῖς μὲ τὸ τάγμα μείναμε... 'Εσεῖς βρεθήκατε στὴν Τρεμπεσίνα..."Εμαθα πὼς τραυματιστήκατε... Μὰ δὲν ἤξαιρα πώς...

'Η Στέλα κι' ἡ "Αννα, ποὺ ἄκουγαν σιωπηλές, ἡ μιὰ πλέκοντας τὸ καλτσάκι κι' ἡ ἄλλη ρίχνοντας ματιὲς στὸ βιβλίο της, τινάχτηκαν καὶ τοὔκαναν νόημα, νὰ σωπάση:

—'Εκεῖ, στὴν Τρεμπεσίνα — εἶπε ἥσυχα ὁ στρατηγὸς—ἔχασα τὸ φῶς μου!... Στὴν ἀνοιξιάτικη ἐπίθεση τοῦ Μουσσολίνι.. «Λὰ πριμαβέρα ἂ νόϊ» φώναζαν καὶ γράφανε... κι' ἄλλα τέτοια κουραφέξαλα οἱ βιντσερέμοι! 'Ο καινούργιος ἀρχιστράτηγος, ὁ Καμπαλλέρο, θέλησε νὰ κάνη τὸν ἔξυπνο. Ξαπόλυσε δυνατὴ ἐπίθεση, νὰ κόψη τὴν παράταξή μας στὰ δύο. Κινδυνεύαμε... Φτάνω νύχτα στὴν Κλεισοῦρα, γαντζώνομαι στὸ βουνὸ μὲ δυὸ συντάγματα.... "Ενας χιονιᾶς, ποὺ θέριζε σὰν πολυβόλο... "Αμα χάραξε τοὺς πῆρα τὰ πλευρά, τοὺς σάρωσα σὲ μιάμιση ὥρα... Γιὰ νὰ ψυχώσω τοὺς ἄντρες, βρέθηκα στὰ προχωρημένα τμήματα. Μιὰ μικρὴ δύναμη τῆς ὀπισθοφυλακῆς τοῦ ἐχθροῦ μᾶς χτυποῦσε μὲ ὅλμους. "Ενα βλῆμα ἔσκασε μπροστά μου, οἱ φλόγες μὲ πήρανε στὰ μοῦτρα. Οὔτε ἕνα θραῦσμα στὸ κορμί μου.

'Ο Στεργίου βούρκωσε. 'Η Στέλα κι' ἡ "Αννα σιγοκλαίγανε, μὰ τόσο συγκρατημένα,ποὺ δὲν ἀκουγότανε τίποτα. "Ομως τὸ γυμνασμένο αὐτὶ τοῦ τυφλοῦ κάτι ἅρπαξε ἀπ' τὸ πνιγμένο ἀναφυλλητό τους. Πετάχτηκε, ἀπὸ τὴν πολυθρόνα του, ὀρθός, γιὰ νὰ φωνάξη αὐστηρά:

—Τί; Κλαῖτε; Αὐτὰ δὲ στέκουνε σ' ἐμᾶς! Δὲν πάει νὰ μὲ λυποῦνται, πρέπει νὰ μὲ ζηλεύουν!... Αὐτὰ τὰ μάτια σβύσανε πάνω σὲ κάτι ἀπίστευτα μεγάλο... Τί θὰ μποροῦσαν πιὰ νὰ ἰδοῦν ἀνώτερο; 'Αντίκρυσαν τὸ θαῦμα: Τὸ φανταράκι, σχεδὸν ἄοπλο, νὰ κυνηγάη μιὰ αὐτοκρατορία πάνοπλη, πώφευγε νικημένη, ντροπιασμένη! Αὐτὸ τ' ὅραμα τυπώθηκε καὶ μένει, ἀμόλευτο, γιὰ πάντα στὴν ψυχή μου!...

Τὸ παλληκάρι ἔτρεμε τώρα σύγκορμο ἀπ' τὴ συγκίνηση:

—Μοῦπατε, στρατηγέ — τοῦ φώναξε —ν' ἀφήσω τὸ μπέϋκον!— Νά, ποὺ τὸ παρατάω τώρα ἐδῶ!...

Τὄβγαλε, ἀπὸ τὸ σακκούλι, γοργὰ καὶ τ' ἄφησε πάνω στὸ τραπέζι, γιὰ νὰ προσθέση:

—Θὰ τὸ φᾶτε στὴν ὑγειά μου!...

'Ο Δῆμος εἶχε πέσει στὴν πολυθρόνα, κουρασμένος:

—Δὲν εἶναι ὥρα γιὰ χωρατά!—Τοῦ εἶπε αὐστηρά: Πάρε τὸ ἐμπόρευμά σου! 'Εγὼ δὲν ἔχω νὰ πληρώσω τέτοιες πολυτέλειες!...

—Θὰ μὲ πληρώσετε ἅμα ξαναβρεθοῦμε!

Κι' ἁρπάζοντας ὁρμητικὰ τὸ σάκκο του φώναξε:

—Πάω νὰ πετάξω τοῦτο δῶ! Καὶ νὰ πιάσω ντουφέκι! Γειά σας...

"Εκαμε νὰ φύγη, ὁ τυφλὸς πείσμωσε:

—"Ε, ποῦ πᾶς; Στάσου νὰ πληρωθῆς!

—Μὴ μὲ προσβάλλετε!—εἶπε ὁ ἄλλος καὶ κοντοστάθηκε: Δὲν πούλησα τὴν ψυχή μου στὸ διάολο, στρατηγέ! 'Εδῶ τὴν ἔχω!... (καὶ χτύπησε τὰ στήθια του) διπλωμένη στὰ ὀχτώ, σὰ μαντηλάκι τῆς τσέπης!... Τὰ λόγια σας τὴν ξεδιπλώσανε... Κι' ἀνεμίζει τώρα σὰν παντιέρα! Θ' ἀκούσετε γιὰ μένα! Γειά σας!...

Καὶ βγῆκε, σὰν ἀέρας, ἀπ' τὴν πόρτα.

ΑΥΡΙΟ: ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΚΑΚΟ ΣΥΝΑΠΑΝΤΗΜΑ